

**Prognoza oddziaływania na środowisko
Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów
na lata 2023-2030**

Wrocław, 14.09.2022 r.

Opracowanie: Arleta Ciarczyńska

Arleta Ciarczyńska

Spis treści

1. Podstawy formalno-prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.....	2
2. Przedmiot, cel i zakres opracowania.	2
3. Informacje o zawartości i głównych celach „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030”.	4
4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.	7
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030” oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania Strategii. Powiązanie Strategii z innymi dokumentami.	7
6. Charakterystyka i stan środowiska Gminy Bełchatów.....	9
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	16
8. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko.	17
9. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.	27
10. Zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.	28
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Strategii.....	28
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Strategii, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	29
13. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	30
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	31
15. Literatura.	32
16. Załączniki.	33

1. Podstawy formalno-prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) [zwanej dalej: ustawą OOŚ] projekty dokumentów, wymienionych w art. 46 i art. 47, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Organ opracowujący projekt, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1, sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WOOŚ.411.297.2022.AJa z dnia 02 sierpnia 2022 r. ustalił zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030”. Pismem znak: ŁPWIS.NSOZNS.9022.427.2022.KH z dnia 01 sierpnia 2022 r. Inspektor Sanitarny poinformował o konieczności zapewnienia zgodności zakresu prognozy z art. 51 i 52 ustawy OOŚ oraz stopnia szczegółowości zapewniającego rzetelne określenie wpływu założeń i planowanych przedsięwzięć uwzględnionych w strategii na środowisko oraz zdrowie mieszkańców gminy Bełchatów.

2. Przedmiot, cel i zakres opracowania.

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy OOŚ, zaistniała konieczność sporządzenia przez Organ opracowujący projekt „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030”, prognozy oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym w celu oceny wpływu na środowisko skutków realizacji postanowień Strategii.

Zawartość przedmiotowej prognozy jest zgodna z wymaganiami określonymi w art. 51 ust. 2 ustawy OOŚ. Niniejsza prognoza:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto zgodnie z art. 53 ustawy OOS, Organ opracowujący projekt „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030” uzgodnił z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. W piśmie z dnia 02. sierpnia 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wskazał, że przedmiotowa prognoza powinna zawierać:

- identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań generowanych zapisami projektu dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także na cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz cele, przedmioty i zakazy obowiązujące w odniesieniu do form ochrony przyrody i otulin;

- szczegółową analizę możliwości negatywnego oddziaływania przewidywanych przez projekt dokumentu zapisów na cele ochrony, przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w kontekście zapisów art. 33 ustawy o ochronie przyrody;
- identyfikację, analizę i ocenę oddziaływania generowanego zapisami projektu dokumentu na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych oraz obejmować analizę możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza dla zidentyfikowanych części wód;
- analizę odporności ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych, jak i analizę oddziaływania zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu.

Z kolei Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi w ww. piśmie z 1 sierpnia 2022 r. uzgodnił pozytywnie proponowany zakres prognozy, który zgodnie z przekazaną propozycją obejmuje informacje wymienione w art. 51 oraz art. 52 cyt. ustawy z dnia 3 października 2008 r. Dodatkowo ŁPWIS nakazał uwzględnienie m.in.:

- informacji o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami – spójności z dokumentami wyższego rzędu;
- rzetelnie sporządzonego streszczenia w języku niespecjalistycznym, pozwalającego wszystkim zainteresowanym, także tym nieposiadającym specjalistycznej wiedzy z zakresu ochrony środowiska zapoznać się z wynikami i wnioskami z oceny, a także uczestniczyć w dyskusji nad ustaleniami projektu i jego wpływem na zmiany stanu środowiska;
- przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi, powietrze, wodę i powierzchnię ziemi, w fazie realizacji, jak i eksploatacji planowanych do realizacji przedsięwzięć, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych - uwzględnienie zależności między poszczególnymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy, zwłaszcza oddziaływania na stan zdrowia ludzi, w aspekcie narażenia na m.in. hałas, wibracje, zanieczyszczenia powietrza, zamieszkujących w sąsiedztwie planowanych do realizacji przedsięwzięć;
- rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko (zdrowie ludzi), mogących być rezultatem realizacji „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030” - działania mające na celu zapewnienie standardów jakości środowiska.

3. Informacje o zawartości i głównych celach „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030”.

Strategia rozwoju gminy jest narzędziem umożliwiającym długookresowe programowanie rozwoju lokalnego. Wyznacza dziedziny i kierunki działania istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Określa ogólne ramy działań, których realizacja w danym okresie jest potrzebna i możliwa. Opracowanie strategii jest efektem współpracy przedstawicieli samorządu, radnych oraz mieszkańców gminy.

„Strategia Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030” jest dokumentem opracowanym dla Gminy Bełchatów, nakreślającym kierunki działań zmierzających do usunięcia głównych problemów oraz utrzymania lub poprawy obecnej sytuacji społecznej i gospodarczej. Stanowi kontynuację „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2015-2022”, przyjętej Uchwałą XVII/176/2016 Rady Gminy Bełchatów z dnia 29 lutego 2016r.

Dokument nakreśla 3 główne cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, wraz z przypisanymi im kierunkami działań. W przedmiotowym dokumencie nie ujęto konkretnych inwestycji czy projektów społecznych, aby spełnić zapisy dotyczące elementów składających się na strategię rozwoju zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) oraz dla zachowania większej elastyczności działań gminy i innych podmiotów realizujących Strategię.

CEL STRATEGICZNY: Wysoki poziom spójności społecznej

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Dalszy rozwój opieki nad dziećmi do lat 3 oraz wychowania przedszkolnego na terenie gminy
- Rozwój oferty edukacyjnej poprzez rozbudowy i przebudowy placówek oświatowych, doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz zróżnicowaną ofertę zajęć edukacyjnych
- Zapewnienie usług opiekuńczych oraz zagospodarowanie czasu wolnego seniorów np. w formie Senioralnego Domu Kultury lub domu dziennego pobytu
- Dalszy rozwój oferty kulturalnej, edukacji ustawicznej oraz sportu na terenie różnych miejscowości gminy
- Poprawa dostępności do usług medycznych poprzez rozwój np. mobilnych stref zdrowia, oferujących programy profilaktyczne mieszkańcom gminy
- Organizacja wydarzeń integrujących mieszkańców zamieszkujących różne części gminy
- Wsparcie dla rodzin poprzez podnoszenie ich kompetencji rodzicielskich i realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej
- Poprawa sytuacji dzieci i młodzieży, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności poprzez utworzenie świetlicy środowiskowej, lepszą ofertę spędzania czasu wolnego, profilaktykę uzależnień oraz dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Rozwój usług wsparcia długotrwale chorych oraz niepełnosprawnych
- Współpraca z instytucjami i podmiotami działającymi w sferze walki z bezrobociem, zwłaszcza bezrobociem długotrwałym
- Rozwój wolontariatu i wspieranie organizacji pozarządowych
- Wzmacnianie partycypacji społecznej

CEL STRATEGICZNY: Zdywersyfikowana gospodarka lokalna

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Aktualizacja i sporządzanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych
- Promocja oferty inwestycyjnej gminy, w tym wśród przedsiębiorstw działających w branżach „ekologicznych”, umożliwiające zdywersyfikowanie gospodarki lokalnej i jej uniezależnienie od kopalni i elektrowni

- Pozyskiwanie przedsiębiorstw z branż, dla których szczególnie istotne będzie położenie gminy przy ważnych szlakach komunikacyjnych, np. logistyka
- Wspieranie rozwoju małych firm na terenie gminy, zwłaszcza świadczących podstawowe usługi, typu fryzjer, i tworzenie lokalnych centrów usług i handlu
- Wsparcie w promocji lokalnych przedsiębiorców
- Współpraca z organizacjami skupiającymi przedsiębiorców
- Rozwój infrastruktury służącej lokalnej turystyce i rekreacji
- Wzmocnienie współpracy z Lokalną Grupą Działania „Kraina Wielkiego Łuku Warty” w zakresie rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej

CEL STRATEGICZNY: Wysokiej jakości infrastruktura gminna, dostosowana do zmian klimatu

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej
- Rozwój e-usług publicznych w różnych dziedzinach usług publicznych, m.in. w gospodarce wodno-ściekowej
- Aktualizowanie i sporządzanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Ułatwienie dostępu do systemu informacji przestrzennej gminy poprzez utworzenie baz danych o nieruchomościach
- Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizacje
- Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej
- Umożliwienie magazynowania energii pochodzącej z OZE
- Promocja działań związanych z poprawą efektywności energetycznej oraz stosowaniu OZE wśród mieszkańców i podmiotów gospodarczych
- Promocja i wdrażanie małej retencji
- Stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych
- Dbłość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych
- Rozwój komunikacji zbiorowej, wykorzystującej nisko- lub zeroemisyjne pojazdy
- Promocja gospodarki obiegu zamkniętego
- Przebudowa szkół oraz innych obiektów gminnych w celu poprawy warunków pracy
- Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych
- Modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii
- Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej
- Doposażanie jednostek ochotniczych straży pożarnych ze względu na ich znaczenie dla przeciwdziałania i usuwania skutków awarii, zdarzeń drogowych czy klęsk żywiołowych
- Kreowanie większych miejscowości na lokalne centra usług społecznych i gospodarczych
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego.

4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.

Przy sporządzaniu przedmiotowej prognozy oddziaływania na środowisko przeanalizowano wpływ planowanych w „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030” działań na środowisko i jego poszczególne komponenty. Ww. analizy dokonano w oparciu o przepisy obowiązujące na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, ale przede wszystkim na szczeblu krajowym i lokalnym. Oceny oddziaływania na środowisko dokonano, posługując się macierzą interakcji. Przeanalizowano wpływ planowanych w Strategii kierunków rozwoju na następujące elementy środowiska: powierzchnię gleby i ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, klimat i powietrze atmosferyczne, różnorodność biologiczną, krajobraz, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne. W ocenie uwzględniono następujące rodzaje oddziaływań: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe oraz stałe i chwilowe. Charakter oddziaływania opisano wykorzystując następujące wskaźniki:

- (+) – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie pozytywne oddziaływanie na dany komponent,
- (-) - w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie negatywne oddziaływanie na dany komponent,
- (0) – w przypadku, gdy realizacja zadania nie będzie oddziaływać na dany komponent,
- (-/+) - w przypadku, gdy realizacja zadania przyniesie zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływanie na dany komponent
- (0/-) - w przypadku, gdy realizacja zadania nie będzie oddziaływać na dany komponent lub może wiązać się z negatywnym oddziaływaniem
- 0/+) - w przypadku, gdy realizacja zadania nie będzie oddziaływać na dany komponent lub może wiązać się z pozytywnym oddziaływaniem

W macierzy interakcji osobnej oceny dokonano dla etapu realizacji przedsięwzięcia oraz etapu eksploatacji przedsięwzięcia.

W osobnych punktach poza macierzą interakcji omówiono kwestie oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz kwestie dotyczące oddziaływań skumulowanych.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia „Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030” oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania Strategii. Powiązanie Strategii z innymi dokumentami.

„Strategia Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030” jest dokumentem, który przede wszystkim uwzględnia uwarunkowania i potrzeby lokalne, występujące na obszarze gminy Bełchatów. Określone w Strategii cele i kierunki rozwoju są jednak spójne z zapisami dokumentów o zasięgu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. W Strategii sformułowano 3 cele strategiczne, w ramach których nie wszystkie zaplanowane działania będą oddziaływały na środowisko m.in. rozwój oferty kulturalnej, kształcenia ustawicznego oraz sportu, wzmacnianie partycypacji społecznej, wspieranie

przedsiębiorców w promocji ich działalności, wzmocnienie współpracy z LGD „Kraina Wielkiego Łuku Warty”, promocja gospodarki obiegu zamkniętego czy tworzenie bazy danych o nieruchomościach. Wszystkie zaplanowane inwestycje, które w sposób bezpośredni lub pośredni będą miały wpływ na środowisko, ostatecznie przyczynią się do poprawy jego jakości, ponieważ, zgodnie z zapisami Strategii, rozwój musi następować z poszanowaniem, a nie kosztem środowiska.

Strategia uwzględnia zapisy i cele sformułowane w następujących dokumentach:

- Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju (*Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*) – dokument przedstawia 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju, w tym m.in. cel 1 „Wyliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie”, cel 3 „Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt”, cel 4 „Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie, cel 6. „Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi”, cel 11 „Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu” czy cel 15 „Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej”, które mają swoje odzwierciedlenie w celach i kierunkach działań wpisanych do Strategii (m.in. rozwój oferty edukacyjnej i kształcenia ustawicznego, poprawa dostępności do usług medycznych, współpraca z instytucjami i podmiotami działającymi w sferze walki z bezrobociem, rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej).
- Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 - najważniejsze cele wyznaczone przez UE to ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.), zwiększenie do co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii, zwiększenie o co najmniej 32,5% efektywności energetycznej. Powyższe założenia będą realizowane głównie w zakresie obszaru przestrzennego - 3 celu strategicznego Strategii m.in. poprzez promocję działań związanych z poprawą efektywności energetycznej oraz stosowania OZE wśród mieszkańców i podmiotów gospodarczych, rozwój komunikacji zbiorowej, wykorzystującej nisko- lub zeroemisyjne pojazdy czy modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii..
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (zwana dalej SOR) - głównym celem dokumentu jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Dodatkowo w ramach SOR określono 3 cele szczegółowe oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów SOR, tj. Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe. Strategia swoim zakresem realizuje wszystkie wymienione obszary poprzez planowane m.in. takie działania, jak: rozwój e-usług publicznych, modernizacja infrastruktury drogowej, doposażanie jednostek ochotniczych straży pożarnej, rozwój usług wsparcia długotrwale chorych oraz niepełnosprawnych.
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 - w zakresie przedmiotowego dokumentu określono 3 cele szczegółowe: I. Zwiększenie

opłacalności produkcji rolnej i rybnej; II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska; III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa. Strategia realizuje 2 z wyżej wymienionych celów w następującym zakresie: cel II w zakresie modernizacji infrastruktury drogowej, rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej, zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej, rozwoju usług wsparcia dla długotrwale chorych i niepełnosprawnych, rozwoju oferty edukacyjnej, a cel III w zakresie współpracy z podmiotami działającymi w sferze walki z bezrobociem, czy poprawą sytuacji dzieci i młodzieży, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych.

- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej - celem głównym dokumentu jest „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, wyznaczono również 3 cele szczegółowe: I Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; II Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; III Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. Przedmiotowy dokument określa również cele horyzontalne: I. Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa; II. Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Wszystkie zdefiniowane cele Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów w całości lub w części realizują założenia Polityki ekologicznej państwa 2030.
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 - w dokumencie wskazano trzy cele strategiczne: 1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka, 2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans, 3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń. Strategia Rozwoju Gminy Bełchatów w swoich założeniach realizuje wszystkie z tych celów.

6. Charakterystyka i stan środowiska Gminy Bełchatów.

• POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Bełchatów jest gminą wiejską położoną w województwie łódzkim, w powiecie bełchatowskim. Gmina Bełchatów graniczy od północy z gminą wiejską Drużbice i miejsko-wiejską Żelów, od zachodu z gminą wiejską Kluki, od południowego zachodu i południa z Gminą Kleszczów, od południowego wschodu z Gminą Kamieńsk (powiat radomski) i od wschodu z Gminą Wola Krzysztoporska (powiat piotrkowski). Geograficznie, w centrum gminy znajduje się miasto Bełchatów, które stanowi odrębną gminę miejską.

Źródło: *Statystyczne Vademecum Samorządowca*,

http://lodz.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_lodzkie/portrety_gmin/belchatowski/gmina_belchatow.pdf.

Gmina zajmuje powierzchnię 179,89 km², co stanowi 18,56% powierzchni powiatu bełchatowskiego i jest jego największą gminą. Powierzchnia lasów ogółem wynosi 6631,92 ha (lasy publiczne 3083,92 ha, gminne 10,65 ha), co stanowi 35% ogólnej powierzchni. Użytki rolne zajmują 9811 ha, czyli ok. 55% powierzchni gminy (z czego 7636 ha to grunty orne, a 2137 ha to użytki zielone).

Większą część powierzchni gminy stanowi wysoczyzna morenowa. Rzeźbę terenu gminy wzbogacają w jej wschodniej części - równiny wodnolodowcowe, pagórki piaszczysto-żwirowe oraz Góry Borowski, w części centralnej liczne doliny cieków wodnych, w tym największego z nich – rzeki Rakówki, w południowej części ciągi wydm piaszczystych i równiny piasków przewianych, na zachodzie natomiast wydmy, pagórki kemowe, zagłębienia bezodpływowe i równiny torfowe. Najwyżej położona część gminy obejmuje Góry Borowskie, gdzie rzędne terenu przekraczają 250 m n.p.m., natomiast najniższa część gminy znajduje się w kierunku południowo-zachodnim i obejmuje dolinę Widawki, gdzie rzędne terenu wynoszą ok 190 m n.p.m.

• **KLIMAT I POWIETRZE ATMOSFERYCZNE**

W ciągu około 45% dni pogodę na terenie gminy kształtują masy powietrza polarnomorskiego, przez około 38% dni - masy powietrza polarnokontynentalnego, a w pozostałym czasie - arktycznego. Średnia roczna temperatura wynosi 9,3°C. Najniższe temperatury absolutne odnotowuje się najczęściej w lutym, zaś najwyższe w lipcu. Największe średnie miesięczne zachmurzenie z kolei występuje w listopadzie i grudniu, a najmniejsze we wrześniu. Sumy opadów zależne są od rzeźby podłoża, wysokości oraz odległości od dużych zbiorników wodnych. Średnia suma opadów wynosi około 610 mm. Dominują wiatry zachodnie o niskich prędkościach, natomiast najrzadsze są wiatry z kierunków północnego i północno-wschodniego.

Gmina Bełchatów jest gminą wiejską, w której ok. 55% powierzchni zajmują użytki rolne. Większość podmiotów gospodarczych z terenu gminy działa w obszarze związanym z handlem hurtowym i detalicznym, przetwórstwem przemysłowym i budownictwem. Głównym źródłem zagrożenia powietrza jest Elektrownia Bełchatów, która - jako największy w kraju producent energii elektrycznej - odpowiada za wytwarzanie w procesach spalania węgla brunatnego pyłów, tlenków siarki, azotu i węgla. Udział Elektrowni w sumarycznej emisji punktowej z terenu województwa stanowił 86% w przypadku SOX i 77% w przypadku NOX

(dane z „Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim za 2020 r.”). Spośród powiatów woj. łódzkiego powiat bełchatowski, z racji funkcjonowania na jego terenie Elektrowni i Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów, charakteryzuje się najwyższą gęstością emisji tlenków siarki i azotu oraz wysoką gęstością emisji pyłu PM10.

Duży wpływ na jakość powietrza atmosferycznego ma tzw. „niska emisja” (w okresie grzewczym) oraz transport samochodowy. Emisja ze źródeł liniowych, jakimi są drogi, będzie największa na drogach o największym natężeniu ruchu, tj. na drodze krajowej nr 74 relacji Warszawa - Wrocław biegnącej przez północną część gminy oraz na drogach wojewódzkich - nr 484 relacji Buczek-Bełchatów - Kamieńsk oraz nr 485 relacji Pabianice - Bełchatów. Droga wojewódzka nr 484 przecina teren całej gminy z północnego-zachodu na południe, natomiast w przypadku drogi wojewódzkiej nr 485 - przez gminę przebiega tylko jej niewielki fragment (północna część). Jednak znacznie istotniejszy wpływ na poziom zanieczyszczenia atmosfery ma bliskość miasta Bełchatowa, a także Kopalni Węgla Brunatnego w Bełchatowie i Elektrowni Bełchatów. Bliskość miasta Bełchatowa, będącego ważnym ośrodkiem przemysłowym wiąże się m.in. z emisją liniową powodowaną przez transport samochodowy, a także emisją z zakładów przemysłowych.

- **BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE NATURALNE**

Teren gminy jest zróżnicowany pod względem budowy geologicznej. Najbogatsze zasoby kopalin stanowią piaski i utwory piaszczysto-żwirowe, które są eksploatowane w niedużych wyrobiskach i przeznaczone na cele budowlane. W gminie utworzono 5 terenów górniczych, jeden związany z wydobywaniem węgla brunatnego, tj. Bełchatów - pole Bełchatów oraz cztery związane z wydobywaniem kruszywa naturalnego, tj. Janina-Michałów, Kurnos II, Ludwików i Ludwików I.

- **GLEBY**

Na terenie gminy Bełchatów występują gleby brunatne, bielcowe, pseudobielcowe oraz mady. Gleby bielcowe oraz gleby brunatne wylugowane wykorzystywane są jako grunty orne. Na glebach pseudobielcowych w przeważającej mierze wykształciły się ekosystemy leśne, tylko niewielka ich część wykorzystywana jest jako grunty orne. Mady zlokalizowane w dolinach rzek głównie wykorzystywane są jako użytki zielone. Gleby na terenie Gminy charakteryzują się dość niską urodzajnością. Najwyższą klasę bonitacyjną - III klasę osiąga tylko 6 % gruntów orných. Grunty te zlokalizowane są w okolicach miejscowości Dobiecin-Zwierzchów-Kolonia Dobiecin, Huta-Wielopole, Zalesie-Wola Mikorska-Ławy). IV klasę bonitacyjną osiąga 29 % gruntów rolnych, klasę V – 36 %, natomiast klasę VI – 29 %. Podobna jakość charakteryzuje użytki zielone, gdzie główny udział mają grunty klasyfikowane do V i VI klasy bonitacyjnej.

Na stan gleb południowej części gminy wpływa obecność Kopalni Węgla Brunatnego w Bełchatowie. Utworzony w wyniku eksploatacji złoża lej depresyjny zaburza stosunki wodne gleb i powoduje ich odwodnienie, szczególnie w okresie letnim. Dotyczy to przede wszystkim gleb lekkich o słabych zdolnościach wiązania wody. W północnej części gminy grunty są zmeliorowane – w całości (w miejscowościach: Adamów, Dobiecin, Dobrzelów, Helenów, Józefów, Kałduny, Ławy, Myszaki Kolonia, Leonów, Niedyszyna, Postękalice, Kolonia

Postękalice, Wielopole, Zawady, Huta) lub częściowo (w miejscowościach: Domiechowice, Kolonia Janina-Michałów, Korczew, Podwody, Wola Kruszyńska, Wola Mikorska).

• **WODY POWIERZCHNIOWE**

Przez teren Gminy Bełchatów przebiega dział wodny rozgraniczający zlewnie Wisły i Odry (w skali regionalnej – zlewnie Pilicy i Warty). Głównym ciekim powierzchniowym jest rzeka Rakówka będąca prawobrzeżnym dopływem Widawki. Źródła Rakówki znajdują się w północnej części gminy Bełchatów, w rejonie miejscowości Apolinów i Kałduny. Najdłuższy odcinek rzeki biegnie przez teren Gminy w kierunku południowym przez miasto Bełchatów. Na wysokości miejscowości Księży Młyn Rakówka obiera kierunek ku zachodowi i wpływa do Widawki na wysokości m. Kuźnica Kaszewska (gmina Kluki). W okolicach miejscowości Wielopole rozpoczyna się bieg rzeki Bogdanówki (Dąbrówki), będącej lewym dopływem Luciąży (zlewnia Pilicy). Rzeka płynie w kierunku południowo-wschodnim. Koryto rzeki przebiega przez fragmenty północnej części Gminy Bełchatów (w okolicy m. Wielopole oraz m. Postękalice). W przeważającej części koryto rzeki znajduje się na terenie gminy sąsiedniej - Woli Krzysztoporskiej.

Przez południowo-zachodnią część gminy przepływa rzeka Widawka, będąca prawym dopływem rzeki Warty. Koryto rzeki zostało silnie przekształcone w związku z działalnością kopalni (uregulowano koryto rzeki, uszczelniono je folią i umocniono płytami betonowymi).

Większe zbiorniki wodne na terenie gminy mają charakter sztuczny. Zbiornik Słok na granicy gmin Bełchatów i Kleszczów powstał w wyniku spiętrzenia rzeki Widawki. Jego wody są wykorzystywane dla potrzeb elektrowni oraz na cele rekreacyjne. Zasilają go zrzuty wód kopalnianych. Zbiornik posiada powierzchnię ok. 75 ha, jego dno wyłożone jest folią, a nabrzeże wybetonowane. Wokół wybudowano Ośrodek Wypoczynkowy Słok o powierzchni prawie 30 ha. Drugi zbiornik na rzece Widawce - Wawrzkowizna pełni funkcję retencyjną oraz rekreacyjną. Tutejszy ośrodek wypoczynkowy zajmuje teren o powierzchni ok. 47 ha. Większe kompleksy sztucznych zbiorników wodnych znajdują się ponadto w Dobrzelowie, Domiechowicach i Postękalicach.

Gmina położona jest w obrębie następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

Tab. Jednolite części wód powierzchniowych w gminie Bełchatów.

Jednolite części wód powierzchniowych	Status	Stan	Cel środowiskowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLRW60001618229 Rakówka	szcw	zły	dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	zagrożona
PLRW600016182499 Pilsia	nat	zły	dobry stan ekologiczny i chemiczny	niezagrożona
PLRW600016182854 Grabia do Dłutówki	nat	zły	dobry stan ekologiczny i chemiczny	zagrożona
PLRW6000191825 Widawka od Kręcicy do Krasówki	szcw	zły	dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	zagrożona
PLRW60002318236 Ścichawka	nat	zły	dobry stan ekologiczny i chemiczny	zagrożona

PLRW20001725452499 Bogdanówka	nat	zły	dobry stan ekologiczny i chemiczny	zagrożona
----------------------------------	-----	-----	---------------------------------------	-----------

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Jednolite części wód powierzchniowych	Status	Stan	Cel środowiskowy
PLRW600010182299 Rakówka	nat	umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny dobry lub poniżej dobrego
PLRW600009182499 Pilsia	nat	dobry stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry lub poniżej dobrego
PLRW600010182853 Grabia do Dłutówki	nat	dobry stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry lub poniżej dobrego
PLRW6000191825 Widawka od Kręcicy do Krasówki	nat	dobry stan ekologiczny i chemiczny	dobry stan ekologiczny i chemiczny
PLRW60001518236 Ścichawka	nat	dobry stan ekologiczny	dobry stan ekologiczny i chemiczny
PLRW200010254534499 Bogdanówka	nat	dobry stan ekologiczny	dobry stan ekologiczny i chemiczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie Projektu II Aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz II Aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

• **WODY PODZIEMNE I GOSPODARKA WODNA**

W obrębie Gminy Bełchatów nie występują główne zbiorniki wód podziemnych. W najbliższym sąsiedztwie gminy znajduje się zbiornik nr 408 Niecka Miechowska NW (w obrębie gmin Kamieński i Kleszczów). Bardziej oddalony jest zbiornik nr 401 Niecka Łódzka zlokalizowany na północny-wschód od granic gminy.

Tab. Jednolite części wód podziemnych w gminie Bełchatów.

Jednolite części wód podziemnych	Dorzecze	Region Wodny	Ogólna ocena stanu	Cel środowiskowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW600083	Odra	Warty	słaby	dobry stan chemiczny, ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	zagrożona
PLGW200084	Wiśła	Środkowej Wisły	dobry	dobry stan chemiczny i ilościowy	niezagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Jednolite części wód podziemnych	Ogólna ocena stanu	Stan	Cel środowiskowy
PLGW600083	słaby	dobry stan chemiczny, słaby stan ilościowy	dobry stan chemiczny, brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego
PLGW200084	dobry	dobry stan chemiczny i ilościowy	dobry stan chemiczny i ilościowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Projektu II Aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz II Aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Na terenie gminy występują trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, trzeciorzędowe i kredowe. Piętro trzeciorzędowe nie jest użytkowane ze względu na małą zasobność. Miąższość warstwy wodonośnej poziomu kredowego przy przyjętej podstawie na głębokości 200 m p.p.t. wynosi średnio 100 -120 m. Kredowy poziom wodonośny stanowi zbiornik wód wgłębnych występujących głównie w strefie spękań szczelinowych osadów węglanowych kredy górnej (wapieni, margli, opok). Czwartorzędowy poziom wodonośny tworzy kilka warstw wodonośnych na głębokości do 80 m. Związany jest z występowaniem piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz osadów rzecznych piaszczysto-żwirowych. Miąższość warstwy czwartorzędowej zasadniczo waha się w przedziale 10-20 m, sporadycznie przekracza 30 m. Lustro wody stabilizuje się na głębokości od 1 do 20 m.

Podmiotem nadzorującym sieć wodociągową i kanalizacyjną na terenie gminy jest Przedsiębiorstwo Komunikacji, Transportu i Usług Komunalnych Gminy Bełchatów Sp. z o.o. Długość sieci wodociągowej wynosi 272,9 km. Główne ujęcia zasilające w wodę obszar gminy Bełchatów znajdują się w Parzniewicach, Ławach, Hucie oraz w Kurnosie Drugim.

W zbiorniki bezodpływowe wyposażonych jest 677 gospodarstw domowych, a w przydomowe oczyszczalnie ścieków - 880. Na terenie gminy eksploatowane są trzy oczyszczalnie ścieków - dwie w m. Zawady (oczyszczalnia „Polaris” i „Nebraska”) i mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Łękawie. Przepustowość (Q_{śrd}) oczyszczalni „Nebraska” wynosi 12,2 m³/d, oczyszczalni „Polaris” - 55 m³/d, oczyszczalni w Łękawie - 53 m³/d.

• FLORA I FAUNA

Ze względu na położenie gminy w Krainie Północnych Wysoczyzn Brzeźnych, zaliczanych do Pasa Wyżyn Środkowych, szata roślinna na obszarze gminy (a w zasadzie na obszarze całego Powiatu Bełchatowskiego) ma charakter przejściowy. Oznacza to, że flora i fauna ma cechy typowe zarówno dla flory i fauny wyżynnej, jak i nizinnej.

Największą wartość świata roślin stanowią różnicowane tereny leśne, w skład których wchodzi: żyzne lasy liściaste dębowo-grabowo-lipowe - grądu subkontynentalnego (*Tilio cordatae-Carpinetum betuli*), bory mieszane sosnowo-dębowe (*Quercus roboris-Pinetum*) oraz bory sosnowe (*Peucedano-Pinetum*). Niewielka część gminy zlokalizowana w południowozachodniej części obejmuje krajobraz łągów nadrzecznych (*Alno-Padion*)

rosnących na glebach hydrogenicznych wykształconych na holocenijskich piaskach, mułach rzecznych i torfach.

Świat zwierząt jest dość zróżnicowany ze względu na różnorodność funkcji i sposobu zagospodarowania terenu na całym obszarze gminy. W kompleksach rolnych i w sąsiedztwie siedzib ludzkich występują gatunki charakterystyczne dla obszarów rolnych, w lasach i na ich obrzeżach gatunki znajdujące tam swoje ostoje, a w pobliżu siedzib ludzkich gatunki charakterystyczne dla obszarów zurbanizowanych. Powszechnie zatem występują jelenie, sarny czy dziki.

• **FORMY OCHRONY PRZYRODY**

W gminie Bełchatów wyróżnić można obiekty przyrodnicze objęte ochroną. Ze względu na wyróżniający się krajobraz oraz ekosystemy w 1998 r. wyznaczono Obszar Chronionego Krajobrazu "Dolina Widawki". Swoją powierzchnią Obszar ten obejmuje 17 gmin i 4 powiaty (ponad 40 ha). Rzeka Widawka przepływa przez tereny przekształcone w wyniku eksploatacji węgla brunatnego. Są to tereny cenne przyrodniczo, o znacznym zalesieniu i z licznymi zbiornikami wodnymi. Na wyróżnienie zasługują: zwałowisko kopalni Bełchatów stanowiące dominantę wśród otaczającego terenu i wpływające na urozmaicenie krajobrazu wzniesienia Borowej Góry, stanowiące zespół pagórków o wysokich walorach krajobrazowych z najwyższym szczytem Borowa.

Na terenie gminy Bełchatów za pomniki przyrody uznano:

- dąb szypułkowy zlokalizowany w Dzieszulicach Dolnych,
- 3 klony pospolite i dąb szypułkowy zlokalizowane na terenie parku w Łękawie,
- 4 dęby szypułkowe, buk pospolity, kasztanowiec biały, klon pospolity zlokalizowane na terenie parku w Wielopolu,
- lipę drobnolistną zlokalizowaną na terenie parku w Dobiecinie,
- dąb szypułkowy zlokalizowany w Kurnosie Drugim,
- dąb szypułkowy o nazwie „Generał” zlokalizowany na terenie gruntów Lasów Państwowych w Korczewie.

Wyodrębniono również 14 użytków ekologicznych. Są to: 11 bagien śródlęśnych (w miejscowościach Wielopole, Domiechowice, Myszaki, Zawadów, Bukowa, Adamów), zbiorniki wodne w Domiechowicach i Dobrzelowie oraz zarośnięte torfowisko w Kałdunach.

• **OBIEKTY ZABYTEKOWE**

Do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi wpisanych jest 8 zabytków:

Tab. Obiekty z terenu gminy Bełchatów wpisane do rejestru zabytków przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi.

Miejscowość	Nazwa obiektu	Datacja	Nr rejestru	Data wpisu do rejestru
Dobiecin	Park dworski	1920-1925 r.	299	1983-08-31
Dobrzelów	Dwór	1 poł. XIX w.	169	1967-05-26
Dobrzelów	Oficyna w zespole dworsko-parkowym	1 poł. XIX w.	170	1967-05-26
Dobrzelów	Park dworski	1 poł. XIX w.	297	1983-08-31
Kałduny	Cmentarz ewangelicki nieczynny	pocz. XX w.		

Korczew	Park	pocz. XIX w.		
Łękawa	Park dworski	XVIII/XIX w.	350	1985-02-14
Mikorzyce	Fosa dworu obronnego	XVI/XVII w.		
Mikorzyce	Park dworski	kon. XVIII w.		
Mikorzyce	Dwór obronny (trwała ruina)	XVI/XVII w.	177	1967-05-26
Mokracz	Park dworski	XVIII/XIX w.	340	1984-03-16
Myszaki	Cmentarz ewangelicki	XIX w.		
Postękalice	Cmentarz rzymsko-katolicki przykościelny kościoła p.w. św. Rocha	pocz. XIX w.		
Postękalice	Kościół fil. rz-kat. p.w. św. Rocha	1737 r.	187	1967-09-26
Postękalice	Park dworski	kon. XIX w.	692	1967-09-27
Wielopole	Park dworski	XVIII/XIX w.	341	1984-03-16
Zawady	Cmentarz ewangelicki	XIX w.		
Zdzieszulice G.	Park	pocz. XIX w.		

Źródło: Rejestr i wojewódzka ewidencja zabytków (stan na dzień 25.04.2022), https://www.wuoz-lodz.pl/Rejestr_i_wojewodzka_ewidencja_zabytkow_z_podzialem_na_powiaty,109

Dodatkowo 24 obiekty wpisane zostały do Gminnej Ewidencji Zabytków. Poza obiektami znajdującymi się w ewidencji wojewódzkiej są to:

- XIX-wieczne cmentarze ewangelickie w Kałdunach, Myszakach i Zawadach,
- XIX-wieczny folwark w Dobiecinie,
- układ przestrzenny miejscowości: Kałduny ukształtowany do XIII w., Kurnos I i II z XIV w., Postękalice z XIV/XV w., Wola Mikorska (ukształtowany do XIV w.), Wólka Łękawska (ukształtowany do XIV w.),
- pałac w Łękawie z przełomu XVIII i XIX w.,
- dwór obronny z XVIII/XIX w. w Mikorzycach,
- schrony bojowe linii Widawki z 1939 r. w okolicach Oleśnika, Rząsawy i Księżego Młyna,
- cmentarz przykościelny z początku XIX w. w Postękalicach,
- murowano-drewniany młyn wodny z XIX/XX w. w miejscowości Wyr.

Na terenie gminy Bełchatów znajduje się 217 stanowisk archeologicznych zlokalizowanych w miejscowościach: Janów, Mokracz, Zwierzchów, Kolonia Postękalice, Postękalice, Huta, Niedyszyna, Bukowa, Emilów, Kurnos Pierwszy i Drugi, Oleśnik, Domiechowice, Wygwizdów, Anastazów, Wola Kruszyńska, Mikorzyce, Józefów, Adamów, Ławy, Zaleśna.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na obszarze gminy Bełchatów znajdują się obszary chronione, obejmujące użytki ekologiczne, pomniki przyrody (drzewa) i obszar chronionego krajobrazu Dolina Widawki. W związku z tym bardzo istotna jest ochrona środowiska przyrodniczego w całej gminie.

Wśród istniejących problemów ochrony środowiska w gminie Bełchatów najistotniejszy jest problem wynikający z niskiego wyposażenia przestrzeni w sieć kanalizacyjną. W gminie zaplanowano zatem rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, co pozwoli na

ograniczenie nielegalnych zrzutów zanieczyszczeń do środowiska. Budowa kanalizacji przyczyni się zatem bezpośrednio do ochrony i poprawy jakości środowiska.

Kolejnym problemem w gminie jest znaczny poziom hałasu, spowodowany przez ruch samochodowy po niskiej jakości drogach. W związku z utrudnionym dostępem do komunikacji zbiorowej, większość mieszkańców gminy przemieszcza się, korzystając z prywatnych środków transportu. Duży ruch samochodowy po złej jakości nawierzchni powoduje również wzrost emisji spalin, co znacznie wpływa na jakość powietrza. Redukcja hałasu i ograniczenie emisji spalin nastąpi dzięki planowanej rozbudowie i modernizacji sieci drogowej. Ograniczeniu hałasu drogowego będzie także sprzyjał rozwój transportu zbiorowego, wykorzystującego pojazdy nisko- i zeroemisyjne. Stworzenie sieci połączeń komunikacji publicznej zmniejszy natężenie ruchu samochodowego, wpływając także pozytywnie na ograniczenie spalin.

Oprócz emisji powodowanej przez ruch samochodowy istotnym problemem jest niska emisja powodowana przez lokalne kotłownie węglowe i indywidualne paleniska domowe oraz zanieczyszczenie związane z działalnością Elektrowni Bełchatów. Niezwykle istotne jest kontynuowanie działań, związanych z upowszechnianiem odnawialnych źródeł energii, w tym promowanie ich wśród mieszkańców i podmiotów gospodarczych i inwestycji związanych z wymianą źródeł ciepła oraz zmniejszaniem zużycia energii przez budynki użyteczności publicznej, tworzenie magazynów energii pochodzącej z OZE. Zmniejszeniu zużycia energii (pochodzącej często z węgla) służyć będzie także modernizacja oświetlenia drogowego na mniej energochłonne bądź ekologiczne. Takie działania wpisane zostały do strategii.

Ponadto problem na terenie gminy stanowi zagrożenie suszą. Prawie 60% terenów województwa łódzkiego jest bardzo i ekstremalnie zagrożonych suszą rolniczą. Towarzyszy temu niska dostępność zasobów wód powierzchniowych. Uwarunkowania regionu przekładają się na zagrożenie występowaniem susz hydrologicznych, które dotyczy blisko 18% jego powierzchni, a susz hydrogeologicznych (w stopniu umiarkowanym) 44%. Skutki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej są odczuwalne także w zaopatrzeniu ludności w wodę do picia. Dodatkowo ogromne problemy w tym zakresie wywołuje działalność kopalni. Stąd zaplanowano w Strategii podjęcie starań na rzecz rozwoju małej retencji (promocja i wdrażanie), dbałość o rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych i realizację zielono-niebieskiej infrastruktury.

8. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko.

Oddziaływanie planowanych w ramach Strategii działań na poszczególne komponenty środowiska zostało przedstawione w postaci macierzy interakcji, stanowiącej załącznik do przedmiotowej prognozy. Oznaczenia zastosowane przy sporządzaniu macierzy zostały opisane w rozdziale, dotyczącym metod zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Analizując poszczególne kierunki rozwoju, ustalono, że ocenie oddziaływania na środowisko nie będą poddane działania, które nie wypełniają ustawowej definicji przedsięwzięcia rozumianego jako zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania

terenu. Z uwagi na fakt, iż takie działania nie wiążą się z żadną ingerencją w środowisko, uwzględnienie ich w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko byłoby bezcelowe.

Do takich działań wpisanych do Strategii można zaliczyć:

- Dalszy rozwój opieki nad dziećmi do lat 3 oraz wychowania przedszkolnego na terenie gminy
- Zapewnienie usług opiekuńczych oraz zagospodarowanie czasu wolnego seniorów np. w formie Senioralnego Domu Kultury lub domu dziennego pobytu
- Dalszy rozwój oferty kulturalnej, edukacji ustawicznej oraz sportu na terenie różnych miejscowości gminy
- Poprawa dostępności do usług medycznych poprzez rozwój np. mobilnych stref zdrowia, oferujących programy profilaktyczne mieszkańcom gminy
- Organizacja wydarzeń integrujących mieszkańców zamieszkujących różne części gminy
- Wsparcie dla rodzin poprzez podnoszenie ich kompetencji rodzicielskich i realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej
- Poprawa sytuacji dzieci i młodzieży, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności poprzez utworzenie świetlicy środowiskowej, lepszą ofertę spędzania czasu wolnego, profilaktykę uzależnień oraz dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Rozwój usług wsparcia długotrwale chorych oraz niepełnosprawnych
- Współpraca z instytucjami i podmiotami działającymi w sferze walki z bezrobociem, zwłaszcza bezrobociem długotrwałym
- Rozwój wolontariatu i wspieranie organizacji pozarządowych
- Wzmacnianie partycypacji społecznej
- Aktualizacja i sporządzanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Promocja oferty inwestycyjnej gminy, w tym wśród przedsiębiorstw działających w branżach „ekologicznych”, umożliwiające zdywersyfikowanie gospodarki lokalnej i jej uniezależnienie od kopalni i elektrowni
- Pozyskiwanie przedsiębiorstw z branż, dla których szczególnie istotne będzie położenie gminy przy ważnych szlakach komunikacyjnych, np. logistyka
- Wspieranie rozwoju małych firm na terenie gminy, zwłaszcza świadczących podstawowe usługi, typu fryzjer, i tworzenie lokalnych centrów usług i handlu
- Wsparcie w promocji lokalnych przedsiębiorców
- Współpraca z organizacjami skupiającymi przedsiębiorców
- Wzmocnienie współpracy z Lokalną Grupą Działania „Kraina Wielkiego Łuku Warty” w zakresie rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej
- Rozwój e-usług publicznych w różnych dziedzinach usług publicznych, m.in. w gospodarce wodno-ściekowej
- Aktualizowanie i sporządzanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Ułatwienie dostępu do systemu informacji przestrzennej gminy poprzez utworzenie baz danych o nieruchomościach
- Promocja działań związanych z poprawą efektywności energetycznej oraz stosowaniu OZE wśród mieszkańców i podmiotów gospodarczych
- Rozwój komunikacji zbiorowej, wykorzystującej nisko- lub zeroemisyjne pojazdy
- Promocja gospodarki obiegu zamkniętego
- Doposażanie jednostek ochotniczych straży pożarnych ze względu na ich znaczenie dla przeciwdziałania i usuwania skutków awarii, zdarzeń drogowych czy klęsk żywiołowych

- Kreowanie większych miejscowości na lokalne centra usług społecznych i gospodarczych

Pozostałe planowane działania o charakterze inwestycyjnym przeanalizowano, biorąc pod uwagę każdy z komponentów środowiska.

Z uwagi na rodzaj wpisanych do Strategii zadań inwestycyjnych należy stwierdzić, że żadne z nich nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ze zmianami. Przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą być, w przypadku przekroczenia określonych w ww. rozporządzeniu progów, zadania polegające na rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, uzbrojeniu terenów inwestycyjnych oraz modernizacji dróg, rozbudowa i przebudowa placówek oświatowych, przebudowa szkół i innych obiektów gminnych, rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Należy jednak zaznaczyć, że w Strategii zostały zapisane proponowane działania, a kierunki działań określono w sposób bardzo ogólny – na tym etapie nie jest określona ich lokalizacja, szczegółowy zakres ani skala działań. Zatem dopiero na etapie projektowania, gdzie określone zostaną zarówno szczegółowa lokalizacja, skala, jak i zakres prac, możliwe będzie dokonanie klasyfikacji każdego przedsięwzięcia wg kryteriów ww. rozporządzenia. W stosunku do tych przedsięwzięć, dla których zachodzić będzie obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zostanie przeprowadzona stosowna procedura oceny oddziaływania na środowisko, zakończona wydaniem przedmiotowej decyzji. W ramach ww. postępowania dla konkretnego przedsięwzięcia w sposób jednoznaczny i szczegółowy ocenione zostanie oddziaływanie na środowisko.

• **Powierzchnia ziemi i gleba**

Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę przy realizacji zadań wpisanych do Strategii pojawi się na etapie realizacji inwestycji i wiązać się będzie z naruszeniem zewnętrznej struktury gleby podczas prac budowlanych. W przypadku kilku zadań, gdzie zwiększeniu ulegnie powierzchnia zabudowana, można mówić o trwałym negatywnym oddziaływaniu, gdyż zmniejszy się udział powierzchni czynnej, obejmującej żyzną warstwę gleby. W przypadku takich zadań jak uzbrajanie terenów inwestycyjnych, modernizacja sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, negatywne oddziaływanie będzie miało krótkotrwały charakter i zniknie po zakończeniu prac budowlanych.

Zakłada się, że podczas prac budowlanych środowisko gruntowe zostanie zabezpieczone przed zanieczyszczeniem poprzez właściwą organizację placu budowy, nadzór nad miejscami magazynowania odpadów oraz substancji chemicznych, nadzór nad prowadzonymi pracami oraz używanie sprawnych technicznie i spełniających normy emisyjne maszyn. W celu niedopuszczenia do skażenia środowiska gruntowego, tankowanie maszyn i urządzeń oraz ich serwisowanie i bieżące naprawy będą odbywać się na zabezpieczonym terenie. Zatem uznano, że negatywne oddziaływanie polegające na wprowadzeniu do gleby zanieczyszczeń nie będzie miało miejsca.

Docelowo rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej będzie skutkować pozytywnym wpływem na powierzchnię ziemi i glebę. Zwiększenie dostępności kanalizacji zbiorczej bezpośrednio

przełoży się na zmniejszenie źródeł nielegalnego odprowadzania do gruntu nieoczyszczonych ścieków. Co za tym idzie, poziom skażenia gleb ulegnie zmniejszeniu. Zatem można tu mówić o pozytywnym wtórnym oddziaływaniu o charakterze długoterminowym. Pozytywny efekt przyniesie także realizacja takich zadań jak termomodernizacje budynków, rozwój OZE i umożliwienie magazynowania energii z OZE. Powyższe działania przekładają się na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, a to z kolei wpływa na zmniejszenie depozycji zanieczyszczeń wraz z opadami atmosferycznymi do gruntu. Również modernizacje dróg wpływają w sposób pośredni na zmniejszenie depozycji zanieczyszczeń z powierzchni dróg na pobliskie grunty.

Częściej stosowana mała retencja wpłynie na poprawę stanu gruntów, w szczególności zapobiegnie pustynnieniu powierzchni ziemi. Taki sam efekt przyniosą działania takie jak: stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych czy dbałość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych. Powyższe pozytywne oddziaływanie będzie oddziaływaniem wtórnym, długoterminowym.

- **Wody powierzchniowe i podziemne**

Większość zadań ujętych w Strategii nie będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne. Zakłada się, że podczas prac budowlanych środowisko gruntowe zostanie zabezpieczone przed zanieczyszczeniem poprzez właściwą organizację placu budowy, nadzór nad miejscami magazynowania odpadów oraz substancji chemicznych, nadzór nad prowadzonymi pracami oraz używanie sprawnych technicznie i spełniających normy emisyjne maszyn. Tym samym nie dojdzie do zanieczyszczenia wód gruntowych, a także nie będzie miał miejsca spływ zanieczyszczeń do wód powierzchniowych.

Podczas prowadzenia prac związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej, uzbrajaniem terenów, czy rozwojem budownictwa mieszkaniowego może zajść konieczność odwadniania wykopów. W takich przypadkach woda gruntowa zostanie odprowadzona przez odpompowanie do najbliższego cieku wodnego. Odpompowywanie będzie krótkotrwałe i nie spowoduje trwałego obniżenia poziomu wód gruntowych, zatem nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko wodne. Jako negatywne oddziaływanie na zasoby wodne uznano bezzwrotne zużycie wody podczas prac budowlanych z wykorzystaniem betonu, czy cementu (przebudowy i budowy obiektów, budynków mieszkalnych, obiektów sportowo-rekreacyjnych). Będzie to jednak oddziaływanie, które pojawi się tylko na etapie realizacji inwestycji, będzie mieć zatem krótkotrwały charakter.

W związku z występującym zagrożeniem suszą oraz odwodnieniem terenu z powodu leja depresyjnego, wytworzonego na skutek działalności odkrywkowej kopalni węgla brunatnego w Bełchatowie w Strategii ujęto działania, które mają za zadanie ograniczyć te negatywne skutki. Z tego względu wpisano działania związane z dbałością i rozwijaniem terenów zielonych, stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury, a także promocję i wdrażanie małej retencji. Pozytywne oddziaływania będą dotyczyć przede wszystkim zwiększenia dostępności zasobów wodnych w obszarach bezpośrednio związanych z lokalizacją tych działań oraz obszarów sąsiednich poprzez możliwość wykorzystania zgromadzonych zasobów wodnych. Przedmiotowe pozytywne oddziaływania pojawią się na etapie eksploatacji inwestycji będą miały charakter oddziaływań długoterminowych. W przypadku działań związanych z rozwojem terenów zielonych, w tym leśnych – pozytywne

oddziaływanie będzie miało wtórny charakter i wynikać będzie z retencyjnych właściwości terenów zielonych.

Inne pozytywne długoterminowe oddziaływanie wiązać się będzie z realizacją inwestycji polegającej na rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej pozwoli ograniczać presje fizykochemiczne na wody gruntowe i powierzchniowe.

Na poprawę jakości stanu wód na obszarze realizacji zadań ujętych w Strategii wpłyną także inwestycje związane ze zmniejszeniem niskiej emisji (termomodernizacje budynków, instalacja OZE, modernizacje dróg). Zmniejszenie emisji szkodliwych gazów i pyłów od powietrza będzie mieć przełożenie na zmniejszenie ilości zanieczyszczeń deponowanych wraz z opadem atmosferycznym do gruntów, i ich dalszym przenikaniem do wód podziemnych, a także bezpośrednio do wód powierzchniowych.

Zgodnie z Planami gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy Odry i Wisły, ocena wpływu na stan wód powierzchniowych rzecznych wiąże się z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla większości jednolitych części wód powierzchniowych w obrębie gminy Bełchatów istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Biorąc pod uwagę zapisy Strategii, planowane zadania w bardzo dużym stopniu przyczyniają się do zmniejszenia możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych przez JCWP.

• Klimat i powietrze atmosferyczne

Negatywne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne związane z realizacją zadań wpisanych do Strategii pojawić się może tylko na etapie prowadzenia prac budowlanych. Oddziaływanie to polegać może na zwiększonym zapyleniu w rejonie prowadzenia prac, emisji hałasu, emisji spalin ze sprzętu używanego podczas robót. Oddziaływanie to będzie krótkoterminowe, zniknie wraz z zakończeniem realizacji inwestycji. Ponadto oddziaływanie takie będzie pojawiać się nieregularnie i sporadycznie, będzie zatem mieć charakter chwilowy.

Takie oddziaływanie jest nieuniknione w trakcie prowadzenia prac budowlanych, jednak odpowiednie prowadzenie tych prac - zarówno pod względem organizacyjnym, jak i technicznym np. poprzez wykorzystywanie sprawnego, spełniającego normy sprzętu, czy prowadzenie okresowego zraszania, może w znacznym stopniu ograniczyć to negatywne oddziaływanie.

Finalnie wdrożenie Strategii przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego. Przebudowa oraz modernizacja infrastruktury drogowej, w tym przede wszystkim dróg, wpłynie pozytywnie na płynność ruchu drogowego, a tym samym zmniejszy poziom emisji spalin do atmosfery, jak również poziom hałasu, spowodowany złym stanem dróg.

Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych, czy zwiększenie zastosowania OZE oraz magazynowanie energii z OZE wpłynie w oczywisty sposób na poprawę jakości powietrza atmosferycznego oraz na zmniejszenie tzw. niskiej emisji. Założono, że także zadania opisane jako przebudowa placówek oświatowych oraz innych obiektów gminnych również będzie wiązało się ze zwiększeniem efektywności energetycznej modernizowanych budynków. Na zmniejszenie zużycia surowców energetycznych wpłynie także modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne.

Pozytywnym efektem, jaki na powietrze atmosferyczne może mieć budowa kanalizacji sanitarnej, jest zmniejszenie uciążliwości zapachowej w wyniku wyeliminowania użytkownika

zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowe przy posesjach, a także wyeliminowanie uciążliwości zapachowej powodowanej przez nielegalne odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

Zadania wpisane do Strategii zmniejszają ponadto pośrednio ryzyko wystąpienia klęsk żywiołowych, takich jak pożary, powódzie i susze, które są efektem ocieplania się klimatu. Najważniejsze to ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Pozytywnie oddziaływanie na kwestie związane ze zmianami klimatu gwarantują planowane zadania, zakładają bowiem: poprawę efektywności energetycznej budynków przez m.in. termomodernizacje, szersze stosowanie OZE, w tym magazynowanie energii pochodzącej z OZE, czy modernizację dróg. Realizacja takich zadań przyczyni się do ograniczenia oddziaływania niskiej emisji. Zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych służyć będzie również modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne.

Szczególnie narażone na niebezpieczeństwo kataklizmów wywoływanych przez zmiany klimatu są obszary zurbanizowane, nawiedzane przez upały, suszę i powódzie. Określone w Strategii kierunki działań tj.: dbałość i rozwój terenów zielonych oraz realizacja zielono-niebieskiej infrastruktury, wdrażanie małej retencji przyczynią się do zwalczania nieuniknionych zdarzeń.

Dzięki dbałości o tereny zielone obniży się temperatura powietrza, a zielono-niebieska infrastruktura może przyczynić się do ograniczenia temperatury wewnątrz budynków. Wytlumiony zostanie hałas. Rozwój terenów zielonych będzie elementem łagodzącym zmiany zachodzące w klimacie. Tereny zielone zapewnią ważne funkcje środowiskowe. Korzyści płynące z wpisanych w Strategii rozwoju terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych to filtrowanie zanieczyszczeń powietrza, ochrona przed powodzią oraz suszą. Finalny efekt wdrożenia zapisów Strategii na powietrze atmosferyczne oraz klimat będzie pozytywny. Pozytywne oddziaływanie będzie mieć charakter stały i przejawiać się będzie na etapie eksploatacji przedsięwzięć w sposób długotrwały.

- **Różnorodność biologiczna, zwierzęta i rośliny**

Zasadniczo o negatywnym oddziaływaniu na zwierzęta można mówić jedynie w odniesieniu do etapu prowadzenia prac budowlanych. Do takiego oddziaływania można zaliczyć zwiększony hałas, zapylenie, czy emisje spalin powodowane przez maszyny poruszające się po placu budowy. Oddziaływanie to będzie jednak krótkotrwałe i ustanie wraz zakończeniem tych prac. W przypadku prac prowadzonych w przestrzeni zabudowanej negatywne oddziaływanie na zwierzęta będzie niewielkie. Przestrzenie takie nie stanowią z reguły siedlisk dla zwierząt. Wyjątkiem mogą być przypadki gniazdowania ptaków, czy nietoperzy we wnękach elewacji budynków. Aby zapobiec negatywnemu oddziaływaniu na zwierzęta w takich przypadkach zastosowane zostaną rozwiązania opisane w pkt. 12 prognozy (inwentaryzacja przyrodnicza, zabezpieczenie gniazd i kryjówek, odtworzenie zlikwidowanych gniazd, odpowiedni dobór terminów prac budowlanych). Także w przypadku zadań polegających na przebudowie czy rozbudowie infrastruktury liniowej etap prowadzenia prac budowlanych może powodować negatywne oddziaływanie na zamieszkujące w pobliżu zwierzęta.

Z wtórnym negatywnym oddziaływaniem na zwierzęta można mówić przy realizacji inwestycji polegającej na rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Spodziewane jest tu bowiem trwale przekształcenie terenów niezbudowanych, które stanowią potencjalne

siedliska zwierząt. Podobnie o długotrwałym negatywnym oddziaływaniu można mówić w odniesieniu do zadania polegającego na rozwoju infrastruktury służącej lokalnej turystyce i rekreacji. Zwiększenie dostępności cennych przyrodniczo obszarów dla turystów może wiązać się z płoszeniem zwierząt powodowanym hałasem, a w efekcie może zmniejszyć powierzchnię siedlisk pewnych gatunków zwierząt.

Istotne jest zatem, aby przed podjęciem prac budowlanych przeprowadzona została inwentaryzacja przyrodnicza, mająca na celu ustalenie, czy w ich pobliżu nie znajdują się siedliska zwierząt. W stosownych przypadkach zajdzie konieczność dokonania uzgodnień z organem przyrody.

Kilka z wpisanych do strategii zadań finalnie wpłynie pozytywnie na świat zwierzęcy. Będzie to oddziaływanie wtórne wynikające z poprawy warunków środowiskowych zarówno wynikającej ze zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza (co zostanie osiągnięte przez realizację takich zadań jak termomodernizacje budynków, rozwój OZE, magazynowanie energii pochodzącej z OZE, modernizacje dróg, modernizacje oświetlenia drogowego), a także zmniejszenia zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wód podziemnych i powierzchniowych (w efekcie modernizacji i rozbudowy kanalizacji sanitarnej).

Ponadto wtórne pozytywne oddziaływania na faunę wynikać będzie ze pojawienia się nowych siedlisk za sprawą rozwoju małej retencji i wprowadzania zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych. Taki sam efekt przyniesie zadanie polegające na dbałości i rozwijaniu terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych.

Tak samo jak w przypadku świata zwierzęcego, finalny efekt wdrożenia zapisów Strategii w przypadku ww. zadań będzie pozytywny dla świata roślinnego.

Negatywny wpływ realizacji zapisów Strategii na świat roślinny może mieć miejsce na etapie prowadzenia prac budowlanych, gdy zajdzie konieczność wycinki drzew, czy krzewów. W stosownych przypadkach na usunięcie drzew czy krzewów będą uzyskiwane zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody. Organ ochrony środowiska może uzależnić usunięcie drzew lub krzewów od wykonania nasadzeń zastępczych lub od przesadzenia tych roślin.

Z uwagi na skalę i rodzaj zaplanowanych działań nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną. Pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną przyniesie wdrożenie działań, które zwiększą lub urozmaicą siedliska roślin i zwierząt, tj. rozwój małej retencji, wprowadzanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych oraz dbałość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych.

Również kierunek działań rozwój terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych może przynieść pozytywne skutki dla różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt. Nie bez znaczenia jest tu także stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych.

- **Krajobraz**

Na etapie realizacji inwestycji można mówić o negatywnym wpływie zaplanowanych działań na krajobraz, co jest nieuniknione podczas prowadzenia prac budowlanych. Powyższe wynikać będzie zarówno z przekształcenia pierwotnej struktury przestrzeni gminnej, wzmożonego ruchu pojazdów i maszyn stosowanych przy pracach budowlanych, jak i konieczności magazynowania materiałów budowlanych, środków chemicznych oraz odpadów

na placu budowy. Powyższe oddziaływanie będzie jednak oddziaływaniem krótkotrwałym, zniknie wraz z zakończeniem prac.

W przypadku zadań dotyczących już istniejących obiektów - termomodernizacje obiektów użyteczności publicznej, modernizacje infrastruktury drogowej, zakłada się zwiększenie ich estetyki. W przypadku przebudowy i rozbudowy obiektów gminnych założono, że estetyka przestrzeni publicznej w związku z przeprowadzeniem modernizacji zwiększy się lub pozostanie na takim samym poziomie. O pozytywnym wpływie na krajobraz można mówić również w przypadku takich zadań jak stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury, dbałość o rozwój terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych czy wdrażanie małej retencji.

- **Ludzie**

Negatywne oddziaływanie na ludzi, jakie może pojawić się w związku z wdrożeniem Strategii dotyczyć będzie jedynie etapu realizacji inwestycji. Negatywne oddziaływanie będzie zatem krótkotrwałe i ustanie wraz z zakończeniem etapu realizacji inwestycji. Oddziaływanie negatywne będzie wynikać z możliwego zwiększonego hałasu, zapyłania, czy emisji gazów i pyłów wynikających z użycia sprzętu budowlanego. Z uwagi na rodzaj zaplanowanych prac nie przewiduje się aby realizacja zapisów Strategii spowodowała negatywne skutki dla zdrowia ludzi. Negatywne oddziaływanie, jakie może pojawić się na etapie realizacji inwestycji może być w dużym stopniu ograniczone, co opisano szerzej w pkt. 12 prognozy.

Wskazane w Strategii działania mają na celu poprawę warunków życia wszystkich mieszkańców gminy poprzez zwiększenie komfortu życia dzięki rozbudowie kanalizacji, modernizacji dróg, poprawie dostępności do budynków, w których świadczone są usługi publiczne, rozbudowie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej. Zatem finalnie realizacja wszystkich działań przyniesie długofalowy pozytywny wpływ na ludzi, w tym na ich zdrowie.

Zadania dotyczące poprawy efektywności energetycznej czy rozpowszechnienia stosowania odnawialnych źródeł energii w sposób realny wpłyną pozytywnie na zdrowie ludzi, co wynikać będzie ze zmniejszenia niskiej emisji, a zatem poprawy jakości powietrza. Zmniejszenie niskiej emisji, ograniczenie poziomu hałasu, a tym samym pozytywny wpływ na zdrowie ludzi będzie efektem realizacji zadania polegającego na modernizacji infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych.

Pośredni wpływ na poprawę zdrowia ludzi przyniesie także realizacja zadania polegającego na rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej, tj. rozbudowie kanalizacji sanitarnej. Zakłada się bowiem, że zwiększenie stopnia skanalizowania gminy zmniejszy zjawisko nielegalnego odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i do gleby. Ponadto zmniejszy się uciążliwość zapachowa wynikająca z eksploatacji szamb i nielegalnych zrzutów surowych ścieków do środowiska.

Rozwijanie terenów zielonych, wdrażanie małej retencji, stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury, rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej mogą być jednym z kluczowych elementów zarówno walki ze zmianami klimatu, jak i poprawy samopoczucia i zdrowia mieszkańców.

- **Zasoby naturalne**

Zasadnicza większość kierunków działań ujętych w Strategii nie będzie wiązać się z jakimkolwiek negatywnym wpływem na zasoby naturalne. O negatywnym oddziaływaniu można mówić w przypadku kilku zadań, których realizacja wymagać będzie usunięcia materiału ziemnego (pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych, rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej, rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej, rozwój budownictwa mieszkaniowego). Dla większych inwestycji (np. rozwój budownictwa mieszkaniowego), w zależności od ich lokalizacji może zająć potrzeba usunięcia złóż, takich jak piasek, czy żwir. Materiał taki jak piasek może zostać wykorzystany w części do budowy w miejscu realizacji inwestycji, w części natomiast będzie musiał być usunięty (odsprzedany). W przypadku gdy realizacja inwestycji wymagać będzie ingerencji w złoża surowców przeprowadzone zostanie stosowne postępowanie z organami administracji geologicznej.

Jednak dla wielu zadań można mówić o wtórnym pozytywnym długoterminowym oddziaływaniu na zasoby naturalne. Mowa tu o wszelkich zadaniach przyczyniających się do zwiększenia efektywności energetycznej budynków, wprowadzania energooszczędnego oświetlenia ulicznego, wdrażania OZE i możliwości magazynowania energii z OZE. Wszelkie tego typu działania finalnie wpływają na zmniejszenie zapotrzebowania na energię lub ciepło, a w związku z tym zmniejszeniu ulegnie zużycie surowców do produkcji energii, takich jak gaz, czy węgiel.

Pozytywnego długofalowego oddziaływania na zasoby naturalne można spodziewać się również w przypadku zadania polegającego na dbałości o rozwój terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych, rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury, czy wdrażania małej retencji. W tym przypadku zasobem naturalnym będzie ekosystem, do którego wprowadzone będą nowe gatunki roślin. Nowe nasadzenia mogą także wpłynąć na wzbogacenie fauny danego siedliska.

- **Dobra materialne i zabytki**

Większość planowanych prac będzie miała neutralny wpływ na dobra materialne i zabytki. Z uwagi na fakt, iż Strategia zawiera zasadniczo ogólne kierunki działań, a nie konkretne przedsięwzięcia, nie jest znana lokalizacja większości inwestycji i na tym etapie nie można ocenić, czy realizacja zadań dotyczyć będzie w jakimś stopniu obiektów zabytkowych. Ocena taka będzie możliwa dopiero przy opracowaniu szczegółowego projektu każdego z przedsięwzięć. Dlatego w macierzy interakcji przy kilku zadaniach na etapie realizacji inwestycji zaznaczono możliwe negatywne oddziaływanie lub brak oddziaływania. W przypadku, gdy na etapie projektowania okaże się, że dane przedsięwzięcie odbywać się będzie w pobliżu zabytkowego obiektu lub samo przedsięwzięcie realizowane będzie w zabytkowym obiekcie - przed rozpoczęciem prac budowlanych dokonane zostaną wymagane uzgodnienia z organami ochrony zabytków. Podczas realizacji inwestycji dotyczących obiektów zabytkowych odpowiednia organizacja prac i właściwy nadzór nad nimi, w szczególności pod kątem dochowania warunków uzgodnień z organem ochrony zabytków, zminimalizuje negatywne oddziaływanie na cenne kulturowe obiekty.

Jeśli prace modernizacyjne dotyczyć będą samego obiektu zabytkowego, wówczas, po zakończeniu realizacji inwestycji, bezsprzecznie możemy mówić o pozytywnym oddziaływaniu na zabytkowy obiekt. Ponadto pozytywne oddziaływanie na obiekty zabytkowe i dobra materialne pojawi się po zrealizowaniu zadania polegającego na modernizacji dróg. Dotyczyć to będzie tych odcinków dróg, które przebiegają przez tereny zurbanizowane. Zmodernizowana, równa nawierzchnia dróg wpływa na upłynnienie ruchu, a co za tym idzie, na zmniejszenie emisji z silników spalinowych. Poza tym zmniejsza się intensywność drgań wynikających z użytkowania dróg. Powyższe korzystanie wpływa na stan nieruchomości znajdujących się przy ciągach komunikacyjnych.

- **Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody**

Jak już wskazano we wcześniejszej części przedmiotowej prognozy, na obszarze gminy Bełchatów znajdują się obszary chronione, obejmujące użytki ekologiczne, pomniki przyrody (drzewa) i obszar chronionego krajobrazu Dolina Widawki. Natomiast na terenie gminy nie wyznaczono żadnego obszaru podlegającego ochronie w ramach sieci Natura 2000. Obszarem Natura 2000 położonym najbliżej Gminy Bełchatów jest specjalny obszar ochrony siedlisk - Lasy Gorzkowickie, znajdujący się około 15 km na południowy-wschód od granic gminy Bełchatów. Od granic gminy Bełchatów Lasy Gorzkowickie oddziela teren dwóch innych gmin.

Pomimo iż zakres Strategii jest ogólny i nie określa konkretnych lokalizacji i szczegółowego wykazu prac zaplanowanych do zrealizowania, to jednak biorąc pod uwagę rodzaj działań wskazanych w Strategii, fakt ograniczenia ich przebiegu do granic gminy, spodziewanej skali oddziaływań (typowe oddziaływania jakie mogą pojawić się w związku z realizacją inwestycji polegających na modernizacjach dróg, rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, przebudowie i rozbudowie obiektów publicznych, czy też budowie nowych obiektów), a także odległości od najbliższego obszaru Natura 2000, można wykluczyć negatywny wpływ realizacji zadań wpisanych do Strategii na ten obszar.

W przypadku prowadzenia prac budowlanych w pobliżu występujących form ochrony przyrody (innych niż Natura 2000), dokonane zostaną niezbędne uzgodnienia z właściwym organem ochrony przyrody.

Co istotne, w przypadku gdy realizowane przedsięwzięcie, na etapie projektowania zostanie zakwalifikowane jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z klasyfikacją zawartą w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ze zmianami, przeprowadzona zostanie stosowna procedura kończąca się uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, która może nakładać warunki korzystania ze środowiska zarówno na etapie realizacji, jaki i eksploatacji przedsięwzięcia uwzględniając wpływ na wszelkie formy ochrony przyrody.

Jak zostało stwierdzone we wcześniejszej części prognozy, finalny wpływ wdrożenia zapisów Strategii na środowisko będzie pozytywny. Wiele z zaplanowanych działań wpłynie na poprawę jakości środowiska (powietrza atmosferycznego, gleby i ziemi, czy wód powierzchniowych i podziemnych). Co za tym idzie, spodziewany jest pozytywny wpływ również na faunę i florę, mającą siedliska na obszarze objętym Strategią, w tym też na faunę i florę terenów objętych ochroną.

9. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.

Oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wpisanych do Strategii będą mieć zasięg lokalny. Biorąc pod uwagę powyższe oraz z uwagi na odległość od granicy (ok. 360 km od granic z Niemcami, ok. 500 km od granicy z Litwą, ok. 350 km z Białorusią i Ukrainą, ok. 270 km ze Słowacją oraz ok. 220 km od granicy z Czechami), nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych. W większości przypadków jakiegokolwiek niekorzystne oddziaływanie na środowisko może pojawić się jedynie na etapie prowadzenia prac budowlanych. Oddziaływanie to jednak będzie krótkotrwałe i ustanie wraz z zakończeniem prac. Strategia nie przewiduje realizacji inwestycji, które na etapie eksploatacji będą źródłem nowych, uciążliwych i znacznych emisji do środowiska.

Ponieważ do Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030 wpisano ogólne kierunki działań bez uszczegółowienia ich konkretnej lokalizacji, zakresu i skali prac, trudno jest na tym etapie ocenić możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych. Szczegółowa analiza w tym zakresie będzie możliwa już na etapie projektowania konkretnych przedsięwzięć. Analizie takiej poddaje się takie przedsięwzięcia, które wg klasyfikacji zawartej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ze zmianami, należy uznać za przedsięwzięcia znacząco oddziałujące na środowisko (czy to potencjalnie czy zawsze znacząco oddziałujące).

Spośród wszystkich zadań wpisanych do Strategii na tym etapie można powiedzieć, że tylko dla kilku mogłaby zachodzić konieczność zakwalifikowania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – mowa tu o zadaniu polegającym na rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, uzbrojeniu terenów inwestycyjnych oraz modernizacji dróg. Nie można również wykluczyć, że przy przekroczeniu wartości progowych co do powierzchni zabudowy określonych w ww. rozporządzeniu, także zadania takie jak: rozbudowa i przebudowa placówek oświatowych, przebudowa szkół i innych obiektów gminnych, rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, mogłyby zostać zakwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zatem po etapie projektowania ww. przedsięwzięć w ramach postępowania prowadzonego w sprawie wydania decyzji środowiskowej, konieczna będzie szczegółowa analiza możliwości wystąpienia oddziaływań skumulowanych.

W przypadku oddziaływań, które pojawią się na etapie realizacji inwestycji, należy wziąć pod uwagę ich krótkotrwały charakter – oddziaływania te znikną wraz z zakończeniem prac budowlanych. Jeśli chodzi o etap eksploatacji, nie przewiduje się pojawienia nowych, uciążliwych i znacznych emisji do środowiska. Na tym etapie, biorąc pod uwagę przewidywaną skalę oddziaływań i fakt, że oddziaływania na środowisko które mogą się pojawić na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięć zakwalifikowanych jako potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko są typowymi oddziaływaniami, jakie powszechnie realizuje się w całym kraju i na świecie (modernizacje dróg, przebudowy budynków i budowy nowych obiektów użyteczności publicznej lub mieszkalnych, rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej), można przewidzieć, że jeśli w związku z realizacją zapisów Strategii pojawią się oddziaływania skumulowane, nie będą one znaczne i nie przyniosą trwałych negatywnych skutków dla środowiska i ludzi.

10. Zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Strategia Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030 zakłada realizację 3 celów strategicznych: 1. Wysoki poziom spójności społecznej, 2. Zdywersyfikowana gospodarka lokalna oraz 3. Wysokiej jakości infrastruktura gminna, dostosowana do zmian klimatu. Zarówno cele strategiczne, jak i wszystkie kierunki działań wyznaczone w ramach tych celów, skierowane są w dużej mierze na poprawę stanu środowiska. Brak realizacji któregośkolwiek z założonych działań w sposób bezpośredni lub pośredni wpłynie na pogorszenie stanu środowiska, jak również na obniżenie standardu życia mieszkańców gminy, w związku ze zwiększającym się poziomem emisji zanieczyszczeń do powietrza, wód oraz gleby.

Brak rozbudowy sieci kanalizacyjnej przełoży się na dalsze występowanie w większym stopniu procederu nielegalnego odprowadzania ścieków bytowych do wód oraz do gleby, co negatywnie wpływa na jakość wód powierzchniowych i podziemnych, jak również na poziom zanieczyszczenia gleby, a w konsekwencji również na bioróżnorodność, rośliny i zwierzęta.

Zaniechanie działań związanych z poprawą efektywności energetycznej budynków i wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii przyczyni się do większej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów, a w konsekwencji wpłynie na znaczne pogorszenie stanu powietrza atmosferycznego i wzrost poziomu niskiej emisji skutkujące intensyfikacją ekstremalnych zjawisk pogodowych i zmianami klimatycznymi.

Równie ważnym planowanym działaniem inwestycyjnym są modernizacje infrastruktury drogowej oraz rozwój nisko-i bezemisyjnego transportu zbiorowego. Brak realizacji tego zadania wpłynie na zwiększenie emisji spalin do powietrza atmosferycznego, jak również na wzrost poziomu hałasu. Nie bez znaczenia jest tutaj zachowanie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Reasumując, brak realizacji zadań zapisanych w Strategii przyniesie przede wszystkim negatywne skutki, zarówno dla środowiska, jak i dla mieszkańców gminy, którzy stanowią nieodłączną część tego środowiska.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Strategii

Cele i kierunki rozwoju zapisane w Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030 zostały sformułowane w oparciu o lokalne uwarunkowania, wynikające z zasobów oraz niedoborów występujących na terenie gminy. Cele te oraz wynikające z nich kierunki działań zostały określone przez społeczność lokalną i odpowiadają jej potrzebom z uwzględnieniem przepisów prawa lokalnego, krajowego i międzynarodowego.

Należy podkreślić, że zapisy Strategii są dość ogólne (zgodnie z zasadami wprowadzonymi w art. 10e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, dotyczącymi zakresu strategii rozwoju gmin), a więc planowane działania nie mają sprecyzowanej lokalizacji ani skali, a ich poziom realizacji w dużym stopniu zależeć będzie od sytuacji finansowej gminy oraz od pozyskanych środków zewnętrznych. W takiej sytuacji trudno jest o wypracowanie rozwiązań alternatywnych, ponieważ w większości planowanych inwestycji, ich realizacja wynika ze złego stanu dotychczas istniejącej infrastruktury bądź niskiego poziomu jej funkcjonalności (np. modernizacje dróg). Zadanie te wydają się zatem koniecznością.

Przeprowadzona w przedmiotowej prognozie ocena oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć wskazuje, że nie będą one oddziaływały negatywnie na

środowisko w sposób długotrwały czy skumulowany, a ich oddziaływanie będzie krótkotrwałe i będzie związane jedynie z okresem prowadzenia robót budowlanych. W związku z tym, że większość planowanych działań będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, w tym przede wszystkim na jakość powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb, szukanie dla nich rozwiązań alternatywnych jest bezcelowe.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Strategii, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Na terenie gminy Bełchatów nie wyznaczono obszaru Natura 2000 - najbliższy znajduje się w odległości około 12 km od granicy gminy. Ze względu na lokalny i krótkotrwały charakter oddziaływać, można wykluczyć negatywny wpływ zapisów Strategii na te obszary.

Jak wynika z przeprowadzonej w prognozie oceny oddziaływania na środowisko, negatywne oddziaływanie planowanych przedsięwzięć ogranicza się jedynie do okresu prowadzenia prac budowlanych i to na tym etapie najważniejsze jest, żeby to oddziaływanie w możliwie najwyższym stopniu zminimalizować. Wszystkie prace budowlane w ramach planowanych inwestycji będą prowadzone w sposób efektywny tak, aby ich ewentualne negatywne oddziaływanie było jak najmniejsze i możliwie krótkotrwałe. Przy prowadzeniu prac budowlanych zostaną wdrożone szczególne środki ostrożności, zostaną wykorzystane wszystkie dostępne narzędzia, które pozwolą na maksymalne ograniczanie i zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na środowisko.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na powietrze atmosferyczne w miejscach pylenia będzie stosowane okresowe zraszanie fragmentów gruntów i dróg, po których będą poruszały się pojazdy i maszyny budowlane. Ponadto obszary, na których będą prowadzone roboty budowlane, zostaną odgródzone od pozostałej części obszaru, żeby ograniczyć obszar oddziaływania do niezbędnego minimum. W celu zmniejszenia emisji spalin, jak również w celu ograniczenia poziomu hałasu, sprzęt, pojazdy i maszyny budowlane będą sprawne technicznie i będą spełniały wszelkie normy dla środowiska.

W celu niedopuszczenia do skażenia środowiska gruntowego i wodnego, tankowanie maszyn i urządzeń oraz ich serwisowanie i bieżące naprawy będą odbywać się na zabezpieczonym terenie. Ponadto prowadzenie prac budowlanych w sposób zorganizowany z zachowaniem porządku, w szczególności jeśli chodzi o miejsca magazynowania odpadów, zapobiegnie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi.

W miejscach, gdzie prace budowlane będą prowadzone w pobliżu drzew i krzewów, zostaną one odpowiednio zabezpieczone, a prace prowadzone w obrębie ich systemu korzeniowego będą prowadzone z najwyższą starannością (w razie potrzeby przy użyciu sprzętu manualnego), aby wyeliminować możliwość uszkodzeń, będących przyczyną obumarcia roślin. Ponadto wszystkie prace, które będą zlokalizowane w pobliżu siedlisk ptaków, będą prowadzone w terminach ustalonych w taki sposób, aby nie pokrywały się z ich sezonem lęgowym. Obecność ptaków na terenie objętym inwestycją wykaże przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza. Inwentaryzacja przyrodnicza poprzedzi również inwestycje polegające przede wszystkim na ograniczaniu emisyjności czy termomodernizacji budynków,

rozbudowie sieci kanalizacyjnej, modernizacji dróg czy zagospodarowania przestrzeni publicznych na potrzeby rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowej. Ewentualna konieczna do przeprowadzenia wycinka drzew czy krzewów będzie uzgodniona z właściwym organem ochrony przyrody. Przed podjęciem prac w budynkach przeprowadzona zostanie inwentaryzacja pod kątem występowania siedlisk nietoperzy oraz ptaków. Podczas inwentaryzacji szczegółowej kontroli poddane zostaną miejsca najczęściej wykorzystywane przez zwierzęta – szczeliny, otwory i puste przestrzenie wewnątrz budynku i w elewacji. W przypadku potwierdzenia występowania zwierząt, ich kryjówki zostaną zabezpieczone w sposób umożliwiający ich opuszczenie i uniemożliwiający ponowne zasiedlenie (np. poprzez wykorzystanie odpowiednio zamontowanych siatek). Po zakończeniu prac odtworzone zostaną schronienia tych zwierząt w postaci szczelin i otworów, bądź też zainstalowane zostaną skrzynki dobrane odpowiednio do gatunku zwierząt.

Dodatkowo dla przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę istnieje obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. W przedmiotowej decyzji organ właściwy do jej wydania może określić działania mające na celu zapobieganie bądź minimalizację negatywnego wpływu na środowisko w fazie budowy jak i eksploatacji.

13. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Z uwagi na długi okres, dla którego sporządzana jest Strategia Rozwoju Gminy Bełchatów, niezwykle istotnym elementem jest dokonywanie jej monitoringu oraz ewaluacji. Z uwagi na to, że wdrażaniem zapisów dokumentu zajmować się będą różne komórki organizacyjne Urzędu Gminy oraz jednostki organizacyjne, w celu prowadzenia monitoringu zostanie stworzony sprawny system sprawozdawczości. Urząd Gminy oraz jego jednostki organizacyjne prowadzą sprawozdawczość roczną, w związku z czym monitoring Strategii będzie odbywał się corocznie. Raport z realizacji Strategii będzie stanowił element raportu o stanie gminy, który jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane przygotowywać co rok. W celu ułatwienia prowadzenia monitoringu realizacji Strategii, dla każdego celu strategicznego Strategii oraz kierunku działań sformułowano wskaźniki jego realizacji:

Cel strategiczny - Wysoki poziom spójności społecznej

- Liczba dzieci do lat 3/w wieku przedszkolnym, objętych opieką [os.]
- Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych [os.]
- Liczba seniorów korzystających z oferty usług opiekuńczych/innych [os.]
- Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i sportowych organizowanych przez i przy współpracy instytucji gminnych [os.]
- Liczba uczestników akcji profilaktycznych [os.]
- Liczba dzieci i młodzieży objętych różnymi formami wsparcia [os.]
- Liczba rodzin objętych wsparciem [rodziny]
- Liczba wspartych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykluczonych [os.]
- Liczba wspartych organizacji pozarządowych [szt./rok]

Cel strategiczny - Zdywersyfikowana gospodarka lokalna

- Powierzchnia uzbrojonych terenów aktywności gospodarczych [ha]
- Liczba wspartych podmiotów gospodarczych [szt.]
- Powierzchnia nowej lub zmodernizowanej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej [m²]

Cel strategiczny - Wysokiej jakości infrastruktura gminna, dostosowana do zmian klimatu

- Długość nowej/zmodernizowanej sieci wodociągowej [m]
- Długość nowej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [m]
- Liczba obiektów zmodernizowanych energetycznie lub z nowymi OZE [szt.]
- Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej [szt.]
- Liczba zmodernizowanych dróg gminnych [km]
- Liczba energooszczędnych opraw oświetlenia drogowego [szt.]
- Liczba wspartych jednostek ochotniczych straży pożarnych [szt./rok]

Ewaluacja Strategii zostanie dokonana w połowie okresu jej realizacji (tj. do końca trzeciego kwartału 2027 r.), a następnie po zakończeniu ostatniego roku jej obowiązywania. Do przeprowadzenia analiz będzie wykorzystywany, poza informacjami z jednostek gminnych, system statystyki publicznej w postaci Banku Danych Lokalnych GUS. W przypadku braku postępu, wynikającego z analizy wskaźników, raport z ewaluacji może objąć rekomendację wprowadzenia zmian do Strategii w postaci m.in. nowych celów strategicznych, czy kierunków działania lub modyfikacji istniejących zapisów. W przypadku konieczności wprowadzenia takich zmian, Rada Gminy będzie podejmowała uchwałę zmieniającą Strategię Rozwoju.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym w celu oceny wpływu na środowisko skutków realizacji postanowień Strategii. Obowiązek jej sporządzenia wynika z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm)

Strategia Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030 jest dokumentem opracowanym dla gminy Bełchatów, nakreślającym kierunki działań zmierzających do usunięcia głównych problemów oraz utrzymania lub poprawy obecnej sytuacji społecznej i gospodarczej. Dokument precyzuje 3 cele strategiczne: 1. Wysoki poziom spójności społecznej, 2. Zdywersyfikowana gospodarka lokalna oraz 3. Wysokiej jakości infrastruktura gminna, dostosowana do zmian klimatu. Do celów strategicznych przyporządkowano kierunki działań oraz proponowane działania. W przedmiotowym dokumencie nie ujęto konkretnych inwestycji czy projektów społecznych, aby zachować większą elastyczność działań gminy i innych podmiotów realizujących Strategię.

Część z ww. kierunków rozwoju ma charakter nieinwestycyjny, zatem nie będą w żaden sposób negatywnie oddziaływały na środowisko. Mimo iż na etapie sporządzania Strategii nie jest znana skala i lokalizacja przedsięwzięć, można stwierdzić, że żadne z zamierzonych inwestycji nie zaliczy się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839). Przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą być, w przypadku m.in. przekroczenia określonych w ww. rozporządzeniu progów, zadania

takie jak: przebudowy dróg lokalnych, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej. Z uwagi na ogólny charakter Strategii, która dla większości przedsięwzięć nie określa ich konkretnej lokalizacji ani wielkości, na obecnym etapie nie ma możliwości jednoznacznego określenia ich oddziaływania na środowisko. Dopiero na etapie projektowania, gdzie określone zostaną zarówno lokalizacja, jak i szczegółowy zakres i rozmiar prac, możliwe będzie dokonanie klasyfikacji każdego przedsięwzięcia wg kryteriów ww. rozporządzenia. W stosunku do tych przedsięwzięć, dla których zachodzić będzie obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zostanie przeprowadzona stosowna procedura zakończona wydaniem przedmiotowej decyzji.

Jak wynika z przeprowadzonej w prognozie oceny oddziaływania na wszystkie elementy środowiska (na powierzchnię gleb i ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, klimat i powietrze atmosferyczne, różnorodność biologiczną, krajobraz, ludzi, zwierzęta, rośliny, zabytki i dobra materialne), negatywne oddziaływanie planowanych przedsięwzięć ograniczy się przede wszystkim do okresu prowadzenia prac budowlanych. Oddziaływania te w postaci pylenia, wzmożonego hałasu, emisji spalin i generowania odpadów będą miały jednak krótkotrwałe oddziaływanie, które ustanie po zakończeniu wszystkich prac.

Realizacja zadań przewidzianych w Strategii w znaczący sposób wpłynie na poprawę warunków życia wszystkich mieszkańców gminy Bełchatów, jak również na poprawę jakości środowiska. Dzięki rozbudowie systemu kanalizacji w znaczący sposób zostanie ograniczony nielegalny zrzut ścieków, a tym samym poprawie ulegnie stan jakości gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. Działania polegające na zmniejszaniu emisyjności budynków czy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, wpłyną na zmniejszenie tzw. niskiej emisji. Modernizacje sieci drogowej wpłyną nie tylko na poprawę komfortu jazdy mieszkańców, ale również na zmniejszenie emisji spalin do atmosfery oraz na ograniczenie poziomu hałasu. Podjęcie działań związanych z rozwojem nisko-i bezemisyjnego transportu zbiorowego na terenie gminy może również przyczynić się do zmniejszenia niskiej emisji, bo przyniesie zmniejszenie liczby użytkowników samochodów prywatnych. Oczywiście pozytywne skutki dla ludzi i środowiska przyniesie realizacja zadania polegającego na dbałości o zieleni gminną.

Z uwagi na długi okres, dla którego sporządzana jest Strategia, w celu efektywnego osiągnięcia założonych celów, niezwykle istotnym elementem jest dokonywanie jej monitoringu, który odbywać się będzie w systemie rocznego raportowania. Ponadto w połowie okresu realizacji Strategii (tj. do końca trzeciego kwartału 2027 r.), jak również po zakończeniu ostatniego roku jej obowiązywania zostanie dokonana jej ewaluacja.

15. Literatura.

1. Strategia Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bełchatów
3. <http://www.wuoz-lodz.pl>
4. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)
5. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1967)

16. Załączniki.

Załącznik nr 1 Macierz oddziaływań Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030

Załącznik nr 2 Oświadczenie autora

Element środowiska	Kierunki działań	bezpośrednie		pośrednie		wtórne					stałe		chwilowe	
		R	E	R	E	R	E	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	R	E	R	E
Powietrze atmosferyczne	Rozwój oferty edukacyjnej poprzez rozbudowy i przebudowy placówek oświatowych, doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz zróżnicowaną ofertę zajęć edukacyjnych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Rozwój infrastruktury służącej lokalnej turystyce i rekreacji	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizacje	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Umożliwienie magazynowania energii pochodzącej z OZE	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Promocja i wdrażanie małej retencji	-	0	0	0	0	+	-	0	0	0	0	-	0
	Stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Dbłość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Przebudowa szkół oraz innych obiektów gminnych w celu poprawy warunków pracy	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0

[illegible]

	Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizacje	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Umożliwienie magazynowania energii pochodzącej z OZE	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Promocja i wdrażanie małej retencji	0	+	0	0	0	0	0	+	+	0	+	0	0
	Stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych	0	+	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Dbłość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Przebudowa szkół oraz innych obiektów gminnych w celu poprawy warunków pracy	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Klimat	Rozwój oferty edukacyjnej poprzez rozbudowy i przebudowy placówek oświatowych, doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz zróżnicowaną ofertę zajęć edukacyjnych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Rozwój infrastruktury służącej lokalnej turystyce i rekreacji	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizacje	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0

	Umożliwienie magazynowania energii pochodzącej z OZE	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Promocja i wdrażanie małej retencji	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Dbłość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Przebudowa szkół oraz innych obiektów gminnych w celu poprawy warunków pracy	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Zwierzęta	Rozwój oferty edukacyjnej poprzez rozbudowy i przebudowy placówek oświatowych, doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz zróżnicowaną ofertę zajęć edukacyjnych	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Rozwój infrastruktury służącej lokalnej turystyce i rekreacji	-	0	0	0	0	0/-	-	0/-	0/-	0	0/-	-	0
	Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizację	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Umożliwienie magazynowania energii pochodzącej z OZE	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Promocja i wdrażanie małej retencji	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0

	Dbłość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Przebudowa szkół oraz innych obiektów gminnych w celu poprawy warunków pracy	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	-	0	0	0	0	0/-	-	0/-	0/-	0	0/-	-	0
Rośliny	Rozwój oferty edukacyjnej poprzez rozbudowy i przebudowy placówek oświatowych, doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz zróżnicowaną ofertę zajęć edukacyjnych	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
	Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
	Rozwój infrastruktury służącej lokalnej turystyce i rekreacji	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
	Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizację	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Umożliwienie magazynowania energii pochodzącej z OZE	0/-	0	0	0	0	+	0/-	-/+	-/+	0/-	+	0	0
	Promocja i wdrażanie małej retencji	0/-	0	0	0	0	+	0/-	+	+	0/-	+	0	0
	Stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych	0/-	+	0	0	0	+	0/-	+	+	0/-	+	0	0
	Dbłość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych	0	+	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Przebudowa szkół oraz innych obiektów gminnych w celu poprawy warunków pracy	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
	Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych	0/-	0	0	0	0	+	0/-	-/+	-/+	0/-	+	0	0

	Modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii	0/-	0	0	0	0	+	0/-	-/+	-/+	0/-	+	0	0
	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
Ludzie	Rozwój oferty edukacyjnej poprzez rozbudowy i przebudowy placówek oświatowych, doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz zróżnicowaną ofertę zajęć edukacyjnych	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Rozwój infrastruktury służącej lokalnej turystyce i rekreacji	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizacje	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Umożliwienie magazynowania energii pochodzącej z OZE	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Promocja i wdrażanie małej retencji	-	0	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Dbłość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Przebudowa szkół oraz innych obiektów gminnych w celu poprawy warunków pracy	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej	-	+	0	0	0	+	-	+	+	0	+	-	0
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	-	+	0	0	0	0	-	+	+	0	+	-	0

[illegible]

	Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej	-	0	0	0	0	0	-	-	-	-	0	0	0
	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizacje	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Umożliwienie magazynowania energii pochodzącej z OZE	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Promocja i wdrażanie małej retencji	0	+	0	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0
	Stosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury przy nowych lub modernizowanych obiektach i przestrzeniach publicznych	0	+	0	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0
	Dbłość i rozwijanie terenów zielonych, w tym kompleksów leśnych	0	+	0	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0
	Przebudowa szkół oraz innych obiektów gminnych w celu poprawy warunków pracy	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej oraz podjęcie starań na rzecz poprawy stanu dróg, zwłaszcza powiatowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Modernizacja oświetlenia drogowego, zmierzająca do zmniejszenia stopnia zużycia energii	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0
	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby placówek oświatowych oraz ogólnodostępnej	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	0/-	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0
Krajobraz	Rozwój oferty edukacyjnej poprzez rozbudowy i przebudowy placówek oświatowych, doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz zróżnicowaną ofertę zajęć edukacyjnych	-	0/+	0	0	0	0	-	0/+	0/+	-	0/+	0	0
	Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych	-	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	0
	Rozwój infrastruktury służącej lokalnej turystyce i rekreacji	-	0/+	0	0	0	0	-	0/+	0/+	-	0/+	0	0
	Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym modernizacja wodociągów i ujęć wody oraz zwiększanie dostępności kanalizacji zbiorczej	-	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	0
	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej m.in. przez termomodernizacje	-	+	0	0	0	0	-	+	+	-	+	0	0
	Zwiększenie zastosowania OZE w obiektach użyteczności publicznej	-	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	0

[illegible]

[illegible]

Załącznik nr 2

Wrocław, 14.09.2022 r.

OŚWIADCZENIE

W związku z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko jako autor Prognozy oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Bełchatów na lata 2023-2030, świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczam, że byłam ośmiokrotnie członkiem zespołów autorów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

